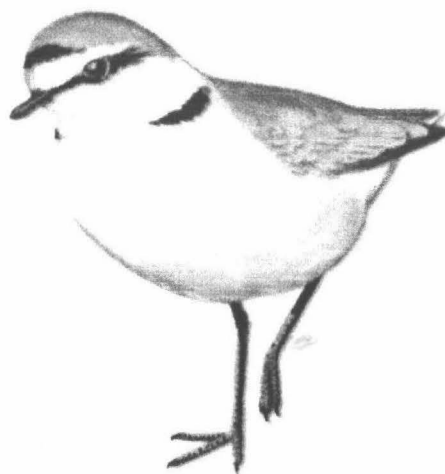

Het jaar van de Strandplevier

Martin Melchers

Het is 1986 als ik druk bezig ben met de eerste grote inventarisatie van wilde natuur in Amsterdam. Op een enorm opgespoten terrein ten westen van de Amerika-haven zoek ik onder houten platen, die stadsnomaden hier hebben gedumpt, naar Rugstreeppadden. Het geluid van alarmerende Strandplevieren trekt mijn aandacht. Deze soort neemt vanaf eind jaren zeventig sterk in aantal af en de vondst van een nest wordt jaarlijks zeldzamer.

Vanachter een terreinverhoging besluit ik gewoontegetrouw de vogels even af te loeren om te zien of ze nog een nest of al jongen hebben. Het is juni. Vervolgsgesels komen voor in deze maand. Bij één van de weinige plasjes met oeverbegroeiing blijft de plevier alert op de uitkijk staan en begint weer te alarmeren als ik uit de dekking omhoog kom om mijn speurtocht naar Rugstreeppadden te vervolgen. Eén van de twee Strandplevieren vliegt nog enige tijd alarmerend om me heen maar als ik me verwijder vliegt ze met een boog terug naar het plasje. Geduld om in het onoverzichtelijke terrein naar de jongen te speuren heb ik niet. Ik noteer in mijn dagboekje: Strandplevier/broedgeval/Amerika veld noord. Dat is de naam die wij vogelaars aan dit veld hebben gegeven. Mijn belangstelling voor broedvogels is dat jaar wat minder omdat ze buiten mijn onderzoek vallen. Strandpleviernesten waren hier voor mij geen bijzonderheid. Soms vond ik er tientallen

per jaar. Die komen wel weer terug als er een geschikt terrein ontstaat, dacht ik. Dat was een misvatting. Jaren later bleek dat ik getuige was geweest van het voorlopig laatste broedgeval van de Strandplevier in Groot-Amsterdam.

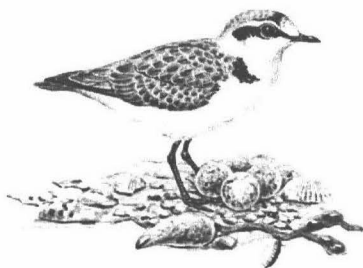
In 2000 ontstaan er twee enorme zandvlaktes in Amsterdam. Eén door de aanleg van de Afrika-haven en de andere door land maken voor de woonwijk IJburg. Als de Strandplevier ooit weer eens in Amsterdam zou kunnen broeden dan is het nu. Helaas, de Kleine Plevier en de Bontbekplevier broeden onmiddellijk op beide locaties, de Strandplevier laat het afweten. Eind mei 2002 ben ik op zoek naar nesten van plevieren op IJburg. Vanachter een dijkje houd ik zowel een Kleine Plevier als een Bontbekplevier met mijn kijker in de gaten. Beide vogels hebben mij alarmerend begeleid tot aan de rand van het terrein. De Kleine Plevier gaat snel op haar eieren zitten, maar de Bontbekple-

Het jaar van de Strandplevier

vier ben ik even kwijt.

Als ik hem weer denk te zien gaat er een schok van opwindend door mij heen zoals ik die al lang niet meer heb beleefd. Vlak voor mijn neus, op nog geen 15 meter afstand (ik gebruik een 10x32 kijker), loopt een Strandplevier regelrecht naar haar eieren. Hè, hè, hè, is het enige wat ik stamel. Met mijn kijker dwaal ik even naar rechts en daar zit nu ook de Bontbekplevier te broeden. De drie plevieren, zo bekend voor me van de oude spuitvelden, broeden hier binnen één hectare. Dezelfde combinatie vind ik nog eens een week later op een ander deel van het terrein. Zelfs uit de beste plevierenjaren herinner ik me dit niet.

De schoolvakanties beginnen. De twee strandpleviernesten zijn uitgekomen. We gaan naar het zuidwesten van Turkije. Ik neem moeizaam afscheid van het plevierenparadijs. Misschien heeft Turkije in juli nog wat aan vogels te bie-

De Strandplevier *Charadrius alexandrinus*

Strandplevier op nest, IJburg 2002

FOTO: FRED NORDHEIM

den. Van mijn familie mag ik op vakantie niet te veel aan natuur doen.

In de Turkse stadjes zie ik massa's Huismussen en veel Turkse Tortels. We bezoeken prachtige lege stranden waar zelfs zeeschildpadden eieren hebben gelegd. In het aangrenzende achterland ligt een groot zoutwatermeer waarin blauwe zwemkrabben voorkomen. Ik ga een eindje wandelen met mijn kijkertje. Nauwelijks op weg hoor ik de echo van IJburg. Er alarmeert een Strandplevier en al snel zie ik een groot jong over de strandvlakte spurten. Hetzelfde tafereel herhaalt zich 2 dagen later op een ander strand.

Terug van vakantie fiets ik even snel naar IJburg om te kijken wat er van de jongen terecht is gekomen. Ik doe nog geen stap van mijn fiets of er begint een Strandplevier te alarmeren. Na wat speuren ontdek ik een vliegvlug jong rustig foeragerend naast één van de volwassen vogels. Hoe is het mogelijk? Jaarlijks zie ik door mijn beroep als stadsecoloog erg veel natuur maar 2002 was voor mij het jaar van de Strandplevier.